

A bogár boszuja.

Ira: HALIS ISTVÁN.

Héj barátom! akkor is volt,
Valamint most, rossz ember.
Kisfaludy S. Titián.

I.

Ez a történet a nagy háború előfőli való, mikor a béke idejében nem volt az embereknek az a szélütés nagy terük rosszaságuk érvényesítésére, mint a háború alatt, vagy még inkább a forradalmak zavarában.

Akkor valaki azt hitte, hogy szabad neki felelősségéről bízhatat mondani, mert nagyon bízott abban, hogy a törvény megvédelmez minden ártatlant. Pedig ő maga egy senki volt, nem számottevőbb mint egy kis bogár.

Ez a kis bogár írrok volt a városnál. sőt mint „közigazgatási kiadó” a többi írrok főnöke.

Megelőgetten szokta mondani: — Sebaj! Csak a kis fiannak legyen jó kedve! Ruganyos lépésekkel járt s mikor fölment az emeleten levő hivatalába mindig három-négy lépcsőt ugrott át, mert a szűk fizetésen kívül más baja nem volt. S mikor Isten kedvező kegyelméből pár koronát keresett „zugirászkodás”-sal, ami elég ritkán történt, akkor elvitte feleségét meg a kis fiát kávéházba kávévacsorálni.

Az időnön hónapokintí száz korona fizetés járt, melyhez ha hozzáadta a kiadói tíz korona havi javadalmazást; az írrok fényesen tudott koptatni családjával együtt.

A történet akkor kezdődött, mikor tisztújításkor valami új ember föllépett polgármesternek. Hosszu szónoklataiban minden második mondat korrupcióról szólt, s minden harmadik gyönyörű reformokat ígért. S minthogy a haladás nevében a helybeli lap is dörgő cikkekben követelte az új ember támogatását, tehát a régi polgármestert kibuktatták.

Persze óriási lelkesedést keltett a régi bálvány bukása. A nép tombolt örömeiben, s még azok is az új Isten hívőnek vallották magukat, kik a választás előtt a régiért kérsz mentek volna. Az emberek úgy kerültek a bukkott polgármestert, mintha az orvosok megállapították volna róla, hogy ázsiai kolera lepte meg. Mindenki az új Napra mosolygott, az ő dicsőségre nyílt minden száj.

Az új polgármester különben nem volt sem rosszabb, sem ostobább, mint általában szoktak lenni az új polgármesterek. Kezdetben nyitva állott a hivatalosbájja mindenki előtt, s maga elé bocsátotta a panaszkodókat. De a nagyszámban tolnakodó talpnyalók csakhamar úgy elfrontották, hogy csupán a hízélgő kelleme egyének előtt nyílt meg az ajtája.

Ez idő tájban valami mellékes jövedelemnek „az írda” által közakarattal eszközölt megívásakor a korcsmában azt mondta a kiadó:

— A régi polgármester kisujja is többet ért, mint a mostani egészen!

Hallani kellett volna, hogy „a kezelő személyzet tagjai” milyen lelkesen sorompóba szálltak az új polgármester veszélyben nem forgó kiválóságáért! És le akarták torkolni a bogarat. Csakhogy az nem hiába keblezett be néhány pohár lőrért, mert még inkább tüზე jött és még több megmondottatlan kijelentésre ragadtatta magát.

— Igenis, úgy van, a hogyan mondtam. Mert a régi polgármester eszméket adott. Vezetett minden dologban. Az új polgármesternök pedig minden tevékenységo abban merül ki,

hogy a tisztviselőké által elkészített határozatot meg az íktatót aláírja, ezenkívül uton-útfélen ünnepeleti magát és üres szónoklatokat mond.

Persze niingyárt másnap besugták a polgármesternök a rettenő merényletet.

(És a másik bogár, kinek sikerült a göröngy tetejére mászni, azt mondta magában: „Meg kell mutatnom milyen hatalmas vagyok!”)

Az új polgármesterre történetesen találó volt a kiadó jellemzése; s a méltóságát fölé tehetségtelen ember boszuvágyával oltározta a hitvány bogár példás megfenyítését.

Mintthogy azonban korcsmai kiszólás alapján még sem lett volna célszerű a bogarat eltiporni, tehát valami okot kellett keresni, mert a kivégzést csak szabályosan lehet csinálni, hogy a felelősség elhárításáék.

Egyéb ok nem akadt, mint a besugó abbéli vádja, hogy „soronkivüi” elküldött egy határozatot a kiadó, s érte két koronát kapott. Meg aztán a kiadó abbéli privát ügye. Meg apró külesínöket kért különböző felektől, s azokat nem igen törekedett visszafizetni.

Más nem léteben czekek is elég alaplank talála a polgármester a „fegyelmet” megindítására. Jegyzőkönyvbe foglaltatta a valómást, felfüggesztette a kiadót és fele fizetésre szörította „az eljárás befejezéséig”. Természetesen olnadta — „egyidejűleg” a besugókat a havi tíz koronával javadalmazott kiadásokat.

És a bogár nem engedett! Koponyájában levő kevés észével úgy hitte, hogy képes kikeresni igazát a polgármesterrel szemben is. Kijelentette, hogy megfélebbezi a fegyelmet elrendelő határozatot. A polgármester haragosan kifakadt a főjegyző előtt:

— Agyonszeká! ez a gazember, azt se tudom mit csináljak vele?

A főjegyző tudós hírében állott, mert könyvekkel megrakott két szekéreny állott a magánlakásán, melyek az őrizetére bízott könyvtárból valók voltak. Emellett még okos ember is volt, mert mindig a hatalmasokkal tartott. Ebbeli értelemeiert arcképe a város kültégén megfestetett és követésre méltó örök példa gyanánt a tanácsteremben kifüggesztetett.

(Folyt. köv.)

A bogár boszuja.

Irtá: HALIS ISTVÁN.

(2.)

Tehát ez a főjegyző természetesen azonnal segítségére sietett a zaklatott polgármesternek és kedélyesen mondta:

— Csekélység az egész, hisz a közigazgatás tökéletes gépezet, csak érteni kell melyik csavart szorítsuk meg. No majd fordítunk az egyik csavaron!

A csavarintás eredményezte, hogy nem lehetett egyelőre megfellebbezni a határozatot, mert nem adott ki írástban. A bogár néhányszor megsürgette a határozat „kézbesítését”, de a polgármester mindannyiszor kurtán elutasította:

— Várjon! Majd elkészítem. Most fontos ügyekkel vagyok elfoglalva.

Igaz, hogy ez volt a legfontosabb ügy a bogáró névére, de azért várt.

Közben mult az idő és mindinkább szorongatott lett a helyzet. Tízesszegen nem lehetett megélni az egész városból se, hát még a felétből!

Amde nem vesztette el bátorságát az önrizetes bogár, sőt ha előbbi kollegáival néha találkozott, még humorizált is:

— Másképp ugyem lehetnék tőkepénzes, mint ha sokáig húzódik a felmentésem. Aztán ha megkapom a visszatartott felélesztőesemet, részvényeket vásárolok és kamat-imádó leszek.

Mert bizonyos, hogy felmentik, hisz nem követelt el semmit. A törvény megfogja védeni.

Hogyan őt ezalatt, azt csak a jó Isten tudná megmondani. Csaldájával szűkebb lakásba vonult, ahol nedves volt a fal, de olcsóbb a bér. Minden garas csupán a legszükségesebbre adatott ki és még sem lehetett még az éhség kijáratát sem megmenekedni. Pedig felesége is akart keresni a konyhára és varrogatni kezdet. Ilanem az is alig hozott valamit: a kényszerült munkát ócsón fizetik. Lassankint összeesett a ruganyos járásu ember és lesaványodott a felesége meg a gyereke is.

A bogár még so hagyta magát, bár folyton keserítette a nyomorúság. Ahelyett, hogy észretört volna, dacosan mondogatta:

— Boszut állok azért a rettenetes igazságtalanságért!

Perszo mindez csupán elmélet volt, mert a gyakorlatban bajos lett volna a boszút megvalósítani. Elsőben próbálkozott néhány városi képviselőnél, hogy szólnának fel ügyében, vagy legalább szorgalmazzák a fegyelmi-határozat kiadását ilyenkor henccegett a felesége előtt:

— Majd befutók én a polgármesternek. Talán el is csapják!

Hát ez nem következett be, mert a képviselők, akik a közgyűléseken szívesen szónokoltak és a polgármester által titokban megrendelt interpellációkkal látszólag ellenzékeskedni, először biztatták ugyan a bogarat, hogy nem kell félni, tönkre fogják őt silányítani a polgármestert, később azonban a sürgötésre egytől-egyig ilyenforma választ adtak:

— Igaza van, kedves barátom! Gyalázat amit a polgármester tesz. De nem avatkozhatom bele, mert az a polgármester hatáskörébe tartozik. Aztán csak ártának vele önnek is, meg magamnak is.

Ez egy kissé meghökkenlő a bogarat, ki eddig önzetlenséget sejtett a közélet nagy-nagyhangu szereplőinél. Némi tusakodás után mégis elhatározta, hogy nem hagyja magát és az alispánhoz fordul pártfogásért:

— Majd igazságot tesz az alispán! Milyen hatalmas orrot kap a polgármester!

Ímgy pattogott a felesége előtt, mikor a vicispáni közbejövőről beszélt. A nagy bizalom dacára szinte önkénytelenül kisebbre szálítottotta le a boszuját, mert most már a hatalmas orral is megelőlegezett az elcsapatás helyett.

Kölesönként fokete kabátban személyesen jelentkezett az alispánnál, elmondta panaszát és kérte, hogy ügyében intézkedni méltóztassék a polgármester tulkapásai ellen.

Az alispán rendkívül szives ember volt, ki praksziból írtad, hogy a zaklatott emberek nem normálisak, s azért főleg megnyugtatóni igyekezett a bogarat. Kedvesen beszélgetett vele, s végezetül azzal vizgaltta:

— Édes barátom; én sürgősen fogok intézkedni, ha fellebbezés folytán hozzám küldetnek az iratok. Addig azonban természetesen semmit sem tehetek, hisz erőszakkal nemi nyulhatok bele az ön ügyébe!

A bogár maga is belátta, hogy az iratok nélkül bajosan lehetne tenni valamit. Várni kellett és tovább küzdeni a nélkülözéssel.

Csakhogy mindig rosszabb lett az állapot. Egyszer a fiu betegedett meg, máskor az asszony dült ágyának néhány napra. Aztán a bogárnak a lábába is szagatták jött a nedves falaktól, s fájdalom között a boszu megint összezsugorodott, mert csak azzal vigasztalta magát:

— Egyszer mégis kiderül az igazság!

Eközben elmúlt egy év, majd a második esztendő. És még ilhettelelenebb sorsba jutott családostól. Aztán a boszút is ot kellett hagyni, mert kórházba került a lába miatt. Kinzó fájdalmai egyre súlyosabbak lettek, és nem mutatkozott semmi javulás. Háromnegyed évig kínlódott a kórházban. Kezdetben azzal biztatta az orvos, hogy térden levélgják a lábát, s akkor egyszerre megszűnik minden fájdalom. S a bogár, aki fokontint elfásva fogadott minden új szerencsétlenséget, lassankint megbárkozott a gondolattal, hogy féllábon fog végig baktatni ez életben. Alig várta, hogy már kiszabaduljon a kórházból.

Időközben azonban az orvos rájött a baj tanulmányozása közben, hogy nem szükséges a láb levélgása, mert bár tönkrement a láb és olyan érzékletlen lett a térdben, mintha podvás lenne, de azért valami acélszerkezet segítségével majd járni lehet vele.

A bogár most már ennek is megörült. Csakhogy megint közbejött valami. Az acélszerkezet pénzbe került volna, s éppen a pénzt sehogyse tudta kiteremteni. A kórháznak pedig nincs alapja ilyen kiadásra.

Az orvosban volt annyi emberség, hogy segíteni akart. Részletesen leirta a bajt és az acélszerkezetnek a város költségén leendő beszerzését véleményezte, hiszen a beteg a város fiztviselője.

Az orvosi vélemény beadatott a városháználhoz, de szerencsétlenségére azt úgy fogadta a polgármester, mint valami merényletet, mely az ő személye ellen irányul. Magint a főjegyzőhöz fordult segítségért:

— Most meg már ez a halottgyárió orvos is piszkálódik; hogyan védekezzem?

A főjegyző mosolygott:

— Ez a legkevésőbb. Mi rajtunk nem lehet kifogni egy könnyen! Majd fordítunk a csavaron!

(Folyt. köv.)

A bogár boszuja.

Irt: HALIS ISTVÁN.

(3)

A fordítás igen egyszerű volt és abból állott, hogy az orvos előterjesztését pár hónapig phantelle, s amikor már a sok sürgetés miatt mégis kellett intézkedni, hát olyan határozatot hozott, mikép az ilyen előterjesztésre a kórházi orvos „nem illetékes”, hanem a városi tiszt orvos, kinek „véleményes jelentés céljából” az előterjesztés kiadatik. Az majd megmondja, hogy szükséges-e az acélláb beszerzése? Mert bizony a várost meg kell kimélni minden főbalesen kiadástól, s ezért meg kell állapítani, hogy az acélszerkezetet nem-e passzióból akar járni a furfangos bogár?

Ezalatt a bogár a lakásán gyötörődött, mert a kórházból „kihelyezték”. Hísz ott már nem segíthettek rajta, s egész sereg beteg várt az üressé lett ágyra.

A szakmászokan fetrongó bogár még most sem akart engedni a negyvennyolcából. Boszuért illyegett és néha fogcsikorgatva kiáltotta:

— Ha minden allenam jón, akkor is boszut állók!

Hanem ilyen energikus pillanatai egyre ritkábbak lőnek. Néha majdtem kététegbecssett és elgyötörtlen csupán annyit mondott!

— Bárcsak vége lenne az egésznek!

Egyik rossz órájában elkecsoredett panaszát irt a belügyminiszterhez. Felirta retenté sorsát, s arra gondolva, hogy micsoda hatást fog előidézni a miniszter intézkedése, jóleső kárörömmel kiáltotta:

— Mint a bomba vág majd le, s a megtorlás elveszi a polgármester kedvét az ilyen tulkapásoktól!

Mint e felkiáltásból megállapítható, a bogár boszuja megint kisebbre zsugoreodott.

A miniszter rögtön intézkedett; s ez az intézkedés abból állott, hogy „lektáldta” a panaszos kórványt a polgármesterek „azonnali nyilatkozatadás végéig”.

Ez természetesen ékeletlen dűlba hozta a polgármestert, de mivel a rendeletet nem lehet haverlatni, tehát újra a főjegyzőhöz fordult és méltatlankodva kérte tanácsát. A közigazgatási gépezet eze könnyedén mondta:

— Nono, majk hozzányitunk néhány csavarhoz, aztán rendbehozzuk a miniszteriumot is!

Mivel időközben a tiszt orvos beadta „véleményes jelentését” és az acélszerkezetet szükségesnek mondván, annak beszerzését véleményezte, tehát az egyik csavar érintésére az orvos véleménye kiadott a városi számvevőnek, hogy „szakértői véleményt adjon, mennyi nyibo kerül az acélszerkezet”. Hogy a számvevő nem ért az acélszerkezethez, az nem jöhet figyelembe a közigazgatásnál. Másik csavar nyomására bélyegsikkasztás gyantujn pattant ki. Ugyanis a főjegyző „talált” egy ügyiratot, melyről a bélyeg „le volt nyalva”. Minthogy pedig az irat még a felfüggesztett kändő hivataloskodása alatt adatott be, tehát a polgármester oly értelmű „alázatos nyilatkozatot” terjesztett fel a miniszterhez, hogy a bogár alleni feygelmi vizsgálat éppen most új stádiumba lépett, mert bélyegsikkasztás is fozdított fel, melyre a vizsgálatot kiterjesztési szükséges. Az acélszerkezetre nézve pedig „legalkotásabban” jelentheti, hogy annak beszerzése folyamatban van, s a számvevői vélemény beérkeztével késedelem nélkül el fog intézteni. A nyilatkozat azzal végződött, hogy a Nary-móltóságú Minister ur is mindezekből megállá-

píthatja a fojlesztő vállainak teljesen alaplatanságát. A polgármester nyilatkozata teljesen megfelelt a tényeknek, s a miniszter „egyelőre tudomásul vette” az ügy mikénti állását, de egyuttal titasította a polgármestert, hogy a feygelmi befejeztével új jelentést „terjeszzen fel”, ami érthető beszédben azt jelenti, hogy a bogár ügye megint megfeneklett, mert az ügyet a. llig huzhatják, amedig akarják.

És egyre türehtetlenebb lön a bogár sorsa. A hazamos nélkülözés miatt már a felesége, sőt a kis fia is kezdtek szomrehányással illetni, s mindig gyakrabban kívánták, hogy menjen a polgármesterhez és rimázkodják irgaloméért. Ez persze bójosan mont volna, mert a bogár nem tudott járni, s különben is oly nyakas volt, hogy semmikép so akart könyörögni, hisz igazsága van.

Végre az asszony vette az ügyet kezébe. Volt egy pap rokona, kinek a bogár ellenkezése dacára levelet irt és megkérte, hogy jöjjon közbe a polgármestertől, s vessen véget a szomorú helyzetnek minden áron.

A pap vállalkozott, azonban a polgármester nem is akart szóba állani a követtitűvel. Mörgezen kiáltotta:

— Nem érdemel kiméltet az a nyomorult, hisz agyon zaklat az ügyóvel!

De a pap bókítt szavaira végül a polgármester lecsillapodott, s azt mondta, hogy „miután a főjegyző az ügy előadója, tehát ahhoz forduljon, ha gondolja, hogy sikerül valamit kieszközölni.

Elmont a főjegyzőhöz. Az nem igen biztatta, hanem azért némi reményt nyujtott:

— Tessék csak holnap eljönni főtisztelendő ur, addig tanulmányozom az ügyet és megmondom mit lehet tenni.

A rokont már boszanította a járásfelés, de az asszony kérésére másnapig mégis a városban maradt és újra megjelent a városházánál. Ezalatt szerencsésen. A főjegyző arca örömtől sugárzott s azt kiáltotta:

— Kedves főtisztelendő ur! Ön igazán szerencsés közbejáró! Nem is hiúmet! hogy ilyen pompásan sikerüljön a dolog!

Most következett egy új csavarintás: nagyszerű egyezséget ajánlott, mely befejezné az egész ügyet és „a vétkes kiadó” aig pár nap mulva már bent ilhet a régi hivatalában.

Tudniillik a főjegyző beszéde szerint sikerült rábirni a zaklatott polgármestert, hogy a közös megegyezéssel oladják meg a kérdést. A barátságos egyezség szorint „véghatározatilag” a bogár ezer korona pénzbiarsággal stujtatk, mely azonban fozedtet nyer a visszatartott félfizetésből. Ami még megmarad az összegyűlt fizetésből, az valami alapra fog forralitni, illetölég a feygelmi alatt levő hivatalnok teendőjét végző tisztviselőnek jutalmul adatni. De különös jóindulat folytán a város költségén meg fogják csináltatni az acélszerkezetet. Azonban kikötik, hogy a feygelmi ügyben hozott véghatározat nem fog megfellebbezteni.

A közbenjáró beszámolt a bogár és családjá elött a sikeres egyezség pontjairól. A feltételeket felsorolta: először ezer korona bírság. A bogár felordított:

— Jaj, tört szurtak belém! Ilyen nagy büntetést róni innokra! Még a rendőrkapitány is csupán négyszáz korona bírság fizetésére kötelezték, pedig az enál és hamis nyugtával károsította meg a város pénztárárt, aztán a fizetése háromszor nagyobb mint az enyém! S végül én semmi bünt se követtem el!

(Polyt. köv.)

A bogár boszuja.

Irtá: HALIS ISTVÁN.

(4.)

Ezeket az elkészedett kifakadásokat már többször hallották a családban, és ezért meglehetősen közönyösen fogadták.

A pap tovább folytatta a felteteleket: másodsor a főfizetéstől még megmaradt összeg az ideiglenes kiadónak adatik.

A bogár nem volt képes magát mérsékelni, hanem ötletlenül káromkodott ennek halatára, s dühöngve mondta:

— Nem! Nem fogom el! Megölnék veled inkább éhen vesszek! Hiszen a helyettes kiadó ugyanis huzta a kiadói külön fizetést, aztán most még a rendes fizetésemet is annak akarják adni! Annak a kutyn spidinek!

Csakhogy a felesége meg a fia sírva kérték, hogy legyen belátása és fogadjon el az egyezséget bármilyen borzasztó feltételekkel kínálják. A pap is kezetes szavakkal igyekezett engedélyezésre bírni. A bogár kijámban rákiáltott:

— Nem érzik az ilyen győzelmet a papok! Ne is beszéljenek!

Hanem végül mégis legyőzték. Elfásván, agyon győrtve beleegyezett, hogy mindennek aláveti magát.

A főügyő megkapta az értesítést, hogy az ügy rendben van, s a bogár betegy, ni helyt az acélszerkezet elkészül.

Az acélszerkezet megvettett haladéék nélkül. A városnak kilencven koronájába került. Persze nem volt mérték után készíve, s ezért oly nagyon szorította a lábát, ahogyan csak kitelt egy olcsó portálától. A rőgen nem élvezett járás boldoggá tette a bogarat és felmászott először a főügyőhöz, hol irásan kijelentette, hogy előtte kihirdetett a véghatározat és benne megnyugszik. Utána bevonszolta magát a polgármesterhez, hol intő szónoklatot kellett meghallgatnia, mely alatt a fogait összezsorította, mert másépp ordított volna. Végezetül még annyira megerőltette magát, hogy képes volt megkérni a polgármestert, miképp ezentul valamelyik földszinti hivatalban kegyeskedjék őt alkalmazni, mert lépcsőkön járni többé nem képes.

— Majd intézkedem! válaszolt a polgármester.

Kissé neheztükre esik elmondani, hogy mily cinikusan viselkedett a hatalmába került bogárral szemben. Csak azért is a legmagasabbban fekvő hivatalba helyezte, a második emeletre, s mindennap főtörójába került a bogárnak, míg fel tudott vándorolni. A nehéz felvonulás közben mindig meg kellett pihenni az első emelet kőköcskén.

Azt hinné az ember, hogy most legalább nem jött újabb szerencsétlenség. Pedig megint baj támadt nemsokára.

Az acélszerkezet rettenetesen szorította a bogár hivatny lábát, s több hónapi szenvedés után úgy próbált magán segíteni, hogy a hivatalba érkezve lekapsolta az acélszerkezetet. De hát az a lekapsolás is nagy fikémétrával volt egybekötve: először is kellett vetni a nádrgót, mert csak azután lehetett a szerkezethez férni, azután letenni az acélgépezetet, s lekapsolás után megint felhuzni nagy nehezen a pantalon. Ettől fáradtság után végre a gépezetet az íróasztal mellé helyezte és irogatott. A hivatalos óra végeztével megint végig kellett csinálni a lérfás gyakorlatot, mikor a szerkezetet újra felkapcsolta a lábára. Ke-

szerves megpróbáltatását humorral igyekezett enyhíteni. Azt mondta:

— Az ókorban a szűnksz által feladott ama talányt: „mi az, aki reggel négy lábon mász, délután kettőn jár, este hárommal ballag?” könnyen ki lehet találni, hogy ember. De azt szeretném látni, aki az én talányomat képes megfejteni: — „mi az ami mindig fájdalmat okoz, mégis annyira ragaszkodom hozzá, hogy minden reggel már otthon magamra veszem, elviszem magammal a hivatalba, hol lekapsolom; hivatal után megint felveszem és hazaviszem, otthon leteszem; végül pedig délután újra megeszem vele ugyanazt?” (Akkor délután is voltak hivatalos órák.)

És ki hinné, hogy ennek a szerencsétlen bogárnak is volt öröme? Egyszer tudniillik a haszontalan beszélőgépek csarnokában, az országgházban, olyan törvényt hoztak, hogy azontul a közigazgatási tisztviselőknek is legyen joguk nyugdíjhoz, s minden áron legyen köteles tönkretenni hivatalnokainak és övezvények nyugdíját adni. E hír örömköltőre köszlette a bogarat:

— Ránk is sűt már a nap!

Külömben pedig folyton súlyosbodott a hivatalba-mászás nehézsége. Készségbesés került. De egyszer csak nagyon eredeti módon segített magán: eldobta az egész acélszerkezetet és két mankót szerzett be helyette, azt mondván:

— Egyszerítjük a közigazgatást!

És csoda történt: ezután elmaradtak a kinzó nyilatások, melyek addig roppant fájdalmat okoztak. Mosolyogva mondta:

— Majd én gyógyítok ezentul, nem a doktorok!

Mert ezután csakugyan fájdalom nélkül járhatott a két mankóval, melyeken bolgongan kopogott a hivatalba. Csak az volt a nehézség, hogy a mankón nem lehetett lépcsőn járni, mert minduntalan megcsuszott.

Hammájában ezen is segített a találfekony bogár: mikor a hivatalba ment, akkor a lépcsőzet kezdetén mindig letette az egyik mankót és a falhoz támasztva otthagya. Aztán a szabadon maradt fél kezéjé karfába kapaszkodva huzta fel magát. Így nemcsak kikérülte a megboldítás veszedelmét, hanem sokkal hamarabb is fel tudott jutni a második emeletre. Hazamenet pedig szintén a karfa segítségével mászott le és magához vévén a pár óra előtt alant hagyott mankót, — gyorsan vandukolt lakására.

Valaki figyelmeztette, hogy könnyen ellopják a lott hagyott mankót. Erre olyan szívből kacagott, milyent már régen elfelejtett. Jökedvén kérdezte:

— Ugyan kinek jutna észbe mankót lopni?

És helyesen vételelt: csakugyan nem emelték el a mankót, pedig azt híhelték az ember, hogy mindennek akad gazdája ebben a vállalkozó világban.

Külömben előg nyugodt állapotban maradt ezentul, mert so a polgármesterrel so a felökkel nem kellett érintkeznie. Usak más bajok támadtak. A gyomra meggyengült az évekig tartó koplás miatt. Először rihkán történt meg, hogy összeesett a hivatalban, később azonban majdnem minden héten lefordult székéről hirtelen jött aléltás miatt. Legfeltehetőbb volt az egészben, hogy nem akart pihenés végett elmaradni a hivatalból s hogy minél többször lett rosszul, annál kevesebb panasz jött az

ajkára. Egyszer pedig valósággal kacagott és azt mondta:

— Jót fogok mulatni majd a másvilágon, mikor látom, hogy a polgármester milyen mérgesen láttaomozza minden elcséjén az övezgyem nyugtáját!

Ilyen kicsivé lett a boszuja!

De még időt belőle a boszúvágy, mikor egyszer megint elalólt a hivatalban. Fájdalma közt felmattott az ég felé és azt mondta azoknak, akik felségítették a földről:

— Megyek már oda fel a legfő polgármesterhez s figyelmít kérek az én kálváriám miatt! Az lesz boszum! Ott nem tudják el a polgármester dolgait! Én pedig megjelveket, mikor ordítani fog a gyehenna tüzében!

És nem sokáig késlekedett az elmentéssel. Már nap mulva az utcán esett össze és ahogyan hazaségitették irgalmas emberek, már meghalt. Övezgy részére lavi harminc korona nyugdíj állapított meg s így a bogárnak odafele csakugyan jökedve szottyantott minden elcséjén.

S a bogár halálával a boszujta is egyenlő lett a semmivel. Tefelése a másvilági legfő polgármesterre bizott.

(Vége.)